

Domov>Vaše pravice>Žrtve kaznivih dejanj>Žrtve kaznivih dejanj v kazenskem postopku

Žrtve kaznivih dejanj v kazenskem postopku

Pomembno je, da se lahko žrtve v kazenskem postopku izjavijo o navedbah storilca. Čeprav je glavni namen kazenskega postopka oceniti odgovornost storilca(-cev), na splošno žrtve lahko dejavno in samostojno sodelujejo v tem postopku. Direktiva iz leta 2012 o pravicah žrtev krepi pravice žrtev, vključno s procesnimi pravicami.

Vloga žrtev v kazenskem postopku in zadevna zakonodaja držav članic se med državami članicami zelo razlikujeta. EU je za zagotovitev minimalne ravni pravic žrtev v vseh državah članicah sprejela več **pravnih instrumentov EU**, ki vzpostavljajo skupna pravila, namenjena zaščiti in pomoči žrtvam kaznivih dejanj, in sicer: horizontalne instrumente, ki pravice žrtev obravnavajo na splošno, bolj specifične instrumente o zaščitnih ukrepih in odškodninah za žrtve kaznivih dejanj ter materialnopravne instrumente v zvezi s trgovino z ljudmi in spolnim izkoriščanjem otrok.

Krepitev pravic žrtev v EU

Direktiva 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj zagotavlja, da se osebe, ki so bile žrtve kaznivih dejanj, kot take tudi spoznajo, da se obravnavajo spoštljivo, prejmejo ustrezno zaščito in podporo ter da imajo dostop do pravnega varstva. Direktiva nadomešča **Okvirni sklep iz leta 2001** o položaju žrtev v kazenskem postopku ter znatno krepi pravice žrtev in njihovih družinskih članov do informacij, podpore in zaščite ter procesne pravice žrtev v kazenskih postopkih. Prav tako Direktiva od držav članic zahteva, da za uradnike, za katere je verjetno, da bodo imeli stike z žrtvami, zagotovijo ustrezno usposabljanje o potrebah žrtev ter spodbujajo sodelovanje med državami članicami in usklajevanje nacionalnih služb glede njihovih ukrepov v zvezi s pravicami žrtev.

Države članice morajo določbe Direktive prenesti v nacionalno zakonodajo **do 16. novembra 2015**. GD za pravosodje je izdal **smernice**, ki so državam članicam v pomoč pri tem postopku. V njih so pojasnjene vse določbe Direktive in navedeni predlogi možnih načinov njihovega izvajanja. Nacionalnim organom, strokovnim delavcem in zadevnim ponudnikom storitev pomagajo razumeti, kaj je potrebno, da bi pravice žrtev iz Direktive zaživele po vsej EU.

V zvezi s **posebnimi skupinami žrtev** je zakonodaja EU nadalje vzpostavila zaščito in podporo **za žrtve**

trgovine z ljudmi in žrtve spolnega izkoriščanja otrok in otroške pornografije.

EU je v zvezi s krepitvijo **zaščite žrtev kaznivih dejanj sprejela** dva instrumenta, ki zagotavljata priznavanje zaščitnih ukrepov, izdanih v drugih državah EU.

Gre za **Direktivo iz leta 2011 o evropski odredbi o zaščiti** in **Uredbo iz leta 2013 o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah**. Na podlagi teh instrumentov lahko žrtve ali potencialne žrtve uveljavljajo odredbe o prepovedi ali zaščiti, izdane v eni državi članici EU, v drugi državi EU, če tja potujejo ali se preselijo. Oba instrumenta se v EU uporabljata od 11. januarja 2015.

Zadnja posodobitev: 18/01/2019

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.